

In memoriam: Pierre Cugnon, 1940-2004

Tot onze grote spijt moeten we berichten dat Pierre Cugnon is overleden op 18 oktober, tengevolge van complicaties na een hartoperatie.

Pierre Cugnon werd geboren op 17 april 1940 in Bertrix, een klein stadje in de Belgische Ardennen. Hij werkte gedurende nagenoeg zijn volledige wetenschappelijk loopbaan in het departement zonnephysica van de Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB). Na zijn studies aan de universiteit van Luik, waar hij een doctoraat behaalde in het vakgebied interstellair polarisatie, werd hij benoemd in het departement zonnephysica in 1968. In eerste instantie werkte hij aan fotosferische en chromosferische waarnemingen vanuit de waarnemingskoepel in Ukkel, waarna hij een programma van coronale polarimetrie ontwikkelde wat er toe leidde dat hij persoonlijk deelnam aan 4 expedities naar totale zonsverduisteringen in de periode 1980 tot 1998. In 1990 leverde Pierre een essentiële bijdrage aan de realisatie van een Belgische participatie in het instrument EIT op de SOHO ruimtemissie. Onder zijn impuls groeide gedurende het voorbije decennium het onderzoeksteam zonnephysica van de KSB uit tot een grote groep die prominent aanwezig is in het onderzoek van de zon vanuit de ruimte.

In 1994 werd Pierre Cugnon gelijktijdig Departementshoofd en directeur van het Sunspot Index Data Center (SIDC), in 1981 opgericht binnen de Sterrenwacht. Gedurende het voorbije decennium investeerde hij een groot deel van zijn tijd en energie in de leiding van het team en de dienst, een taak welke hij met veel toewijding verrichtte en waarin hij zijn persoonlijke visie en bijdrage nalaat. Hij ontwikkelde bijvoorbeeld samen met K. Denkmayr de 'Combined Method' die nu nog steeds gebruikt wordt voor de voorspelling van de zonnevlekkenindex, en voerde een kwaliteitscontrole in voor de gegevens verspreid door het SIDC. Een belangrijke volgende stap was de integratie in het SIDC van het Europese Regional Warning Center van ISES, voorheen gevestigd te Parijs-Meudon. Sindsdien heeft dit operationeel centrum voortdurend haar activiteiten uitgebreid onder de nieuwe naam "Solar Influences Data Analysis Center". In dit kader was Pierre Cugnon ook een actief lid van verschillende comités en organisaties (waaronder IAU Commissie 10, ISES, FAGS, URSI en CRAF).

Hij zal eveneens in onze herinnering blijven voor zijn rijke cultuur en de bescheiden, begripvolle en geduldige wijze van interactie met zijn collega's en leiding van het team. Pierre Cugnon laat een echtgenote en twee dochters achter.

In Memoriam: Pierre Cugnon, 1940-2004

C'est avec regret que nous vous informons du décès brutal de Pierre Cugnon, le 18 octobre dernier, causé par une complication, suite à une opération cardiaque subie en septembre dernier.

Pierre Cugnon est né le 17 avril 1940, à Bertrix, une petite ville des Ardennes belges. Il a mené presque entièrement sa carrière au sein du Département de Physique Solaire de l'Observatoire Royal de Belgique (ORB). Après des études effectuées à l'Université de Liège, où il réalisa un Doctorat consacré à la polarisation interstellaire, il fut engagé dans le Département en 1968. Il participa d'abord aux observations photosphériques et chromosphériques de la station d'Uccle, avant de développer un programme de polarimétrie de la couronne solaire qui l'a conduit à participer à 4 expéditions d'éclipses totales du Soleil, de 1980 à 1998. En 1990, Pierre joua un rôle déterminant dans le lancement de la participation belge à l'instrument EIT sur la mission SOHO, ce qui a permis à l'équipe de physique solaire de l'ORB de devenir, en une décennie, un groupe important et reconnu dans le domaine de la recherche spatiale solaire.

En 1994, Pierre Cugnon devint simultanément Chef du Département et Directeur du Sunspot Index Data Center (SIDC) installé à l'ORB depuis 1981. Depuis, au cours de ces dix dernières années, il a consacré l'essentiel de son temps et de ses efforts à diriger avec dévouement son équipe et ses services, en y laissant son empreinte et sa vision personnelles. Ainsi, il a développé, avec K. Denkmayr, la Méthode Combinée qui a permis depuis lors d'améliorer les prévisions de l'indice des taches solaires, et il a introduit un contrôle de qualité pour les données émises par le SIDC. Un pas décisif fut aussi l'inclusion dans le SIDC du Centre Régional d'Alerte Européen de l'ISES, géré précédemment par l'Observatoire de Paris-Meudon. Depuis lors, ce centre opérationnel n'a cessé d'étendre ses services, sous le nouveau nom de Solar Influences Data analysis Center. Dans le cadre de son travail, Pierre Cugnon fut aussi un membre actif de plusieurs comités et organisations (notamment la Commission 10 de l'UAI, l'ISES, la FAGS, l'URSI et le CRAF).

Tous se souviendront également de sa culture étendue et aussi de la façon toujours discrète, conciliante et patiente avec laquelle il communiquait avec ses collègues et dirigeait son équipe. Nos pensées vont aussi à son épouse et à ses deux filles.